

Chazara (Returning)

Conditions for Chazara:

The fire must be covered (with a blech etc.)

The pot may not be placed on the ground

The food must be fully cooked (and food with liquid must be still warm)

One must have intention to return the pot when removing it from the fire

One must keep one's hand on it

Returning is only permitted on top of a stove, not inside an oven

Talmud Bavli Shabbat 38b

Rav Dimi and Rav Shmuel bar Yehuda disagreed, both in the name of Rabbi Elazar. One said: If it is still in his hand it is permitted, but if it has been placed on the ground it is forbidden (to return it to the stove). The other one said: even if it has been placed on the ground it is also permitted. Chezkiaiah said in the name of Abaye: That which was said, that it is permitted if it is still in his hand, is only when his intention was to return it, but if he didn't have intention to return it, it is forbidden. This implies that if it was placed on the ground, even if his intention was to return it, it is forbidden.

Others say, Chezkiaiah said in the name of Abaye: That which was said, if it was placed on the ground, is only if he didn't have intention to return it, but if his intention was to return it, it is permitted. This implies that when it is still in his hand, even if he didn't have intention to return it, it is permitted. Rabbi Yermiya asked: What about if he hung it on a hook? What about if he placed in on a bed? Rav Ashi asked: What about if he transferred it to another pot? *Teku* (it was left unresolved).

Mishna Brura 318; 99

According to the *Mechaber* (Shulchan Aruch) once it has cooled down a bit, so that it is no longer yad soledet bo, the prohibition of cooking applies to it. Nevertheless, the custom is to be lenient, and rely on the alternative opinion, provided it has not cooled down completely.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף לח:

ויפליגי בה רב דימי ורב שמואל בר יהודה, ותרווייהו משמיה דרבי אלעזר אמרי: חד אמר: עודן בידו - מותר, על גבי קרקע - אסור. וחד אמר: הניחן על גבי קרקע - נמי מותר. אמר חזקיה משמיה דאביי: הא דאמרת עודן בידו מותר - לא אמרן אלא שדעתו להחזיר, אבל אין דעתו להחזיר - אסור. מכלל דעל גבי קרקע, אף על פי שדעתו להחזיר - אסור. איכא דאמרי, אמר חזקיה משמיה דאביי: הא דאמרת על גבי קרקע אסור - לא אמרן אלא שאין דעתו להחזיר, אבל דעתו להחזיר - מותר. מכלל שבעודן בידו, אף על פי שאין דעתו להחזיר - מותר. בעי רבי ירמיה: תלאן במקל מהו? הניחן על גבי מטה מהו? בעי רב אשי: פין ממיחם למיחם מהו? - תיקו.

משנה ברורה סימן שיח ס"ק צט

אף דלדעת המחבר כיון שנצטנן מעט מחמימותו ואין היס"ב שוב יש בו משום בישול וכמו שכתבנו לעיל בס"ד המנהג להקל בזה דסומכין בזה איש מקילין כ"ז שלא נצטנן לגמרי:

Shulchan Aruch 318; 15

It is permitted to place something that is fully cooked and dry, meaning that it has no liquid, near to the stove, even in a place where it will reach yad soledet bo. [Rama: Even if it has cooled down completely. If it is boiling, even when it has liquid it is permitted. Some are lenient to say that provided it is not placed directly on the fire, or stove, but just near to it, even if it has cooled down it is permitted. The custom is to be lenient in this if it has not cooled down completely.]

שולחן ערוך אורח חיים סימן שיח סעיף טו

דבר שנתבשל כ"צ והוא יבש שאין בו מרק, מותר להניחו כנגד המדורה אפי' במקום שהיד סולדת בו. הגה: ואפי' נצטנן כבר. אבל אם הוא רותח, אפילו בדבר שיש בו מרק, מותר. ויש מקילין לומר דכל שאין נותנו ע"ג האש או הכירה ממש רק סמוך לו, אפילו נצטנן, מותר (המגיד פרק כ"ו). ונהגו להקל בזה אם לא נצטנן לגמרי.

Biur Halacha 253

With intention to return - It seems that it is possible to be lenient here since it is a Rabbinic prohibition. When the intention was to return it, even though it was placed on the ground, or if it was still in his hand, even though when he took it of the fire he did not have intention to return it, he may return it. In any case, if it is still in his hand, even though there was no intention to return it, it is certainly permitted to be lenient in cases of dire need, since the Rambam also left out this detail. Similarly if it was placed on a bench or something similar, and the intention was to return it, since even the Beis Yosef agrees with the lenient opinions in this.

ביאור הלכה סימן רנג ד"ה ודעתו להחזירה

אפשר שיש להקל במלתא דרבנן דבדעתו להחזיר אף שהניחה ע"ג קרקע או שעוון בידו ולא היה דעתו להחזיר כשסילקה יכול להחזיר ועכ"פ בעוון בידו ואין דעתו להחזיר מסתברא ודאי שיש להקל לעת הצורך מאחר שגם הרמב"ם השמיטה וכן בהניחה ע"ג ספסל וכדומה והיה דעתו להחזיר מאחר שגם דעת הרב"י כהפוסקים המקילין בזה:

Orchot Shabbat chap. 2

(48) If a person made a mistake and took off the pot for Shabbat day thinking that it was the pot for Friday night, and placed it on the ground, there is a difference of opinion amongst the greatest poskim. Some have written that it is permitted to return it to a stove which is covered (R' Shlomo Zalman Auerbach in Shmirat Shabbat K'Hilchato), and others have forbidden to return it (Avi Ezri, and R' Yosef Shalom Elyashiv). If it was placed on the counter or the kitchen table (in this we can be more lenient).

אורחות שבת פרק ב

(מח) טעה והסיר קדרה המיועדת לסעודת מחר בחושבו שקדרה זו מיעדת לסעודה הנוכחית והניחה ע"ג קרקע, נחלקו בזה גדולי ההוראה, יש שכתבו שמותר להחזירה לאש גרופה או קטומה (הגרש"ז אויערבאך בספר שש"כ), ויש שאסרו (ע' בספר אבי עזרי וכן דעת הגרי"ש אלישיב שליט"א). ואם הניח הקדרה ע"ג שיש או שולחן המטבח (בזה יש להקל טפ"י)

Orchot Shabbat chap. 2

(49) If the fire went out and someone wants to move the pot and put it on another fire, some have permitted to transfer it, and others have forbidden it.

(50) If the pot is standing on an electric hotplate and there is a power cut, and then the power comes back on, the Halacha is the same as the previous case.

אורחות שבת פרק ב

(מט) כבתה האש ובא ליטול את הקדרה וליתנה ע"ג אש אחרת יש שהתירו להעביר את הקדרה אל אש אחרת ויש שאסרו.
(נ) אם הקדרה עומדת ע"ג פלטה חשמלית ונפסק זרם החשמל ואחר כך נתחדש הזרם דינו כמבואר לעיל סעיף מ"ט.

Shulchan Aruch 253

If a stove was covered, and the pot was removed on Shabbat, it is permitted to return it while it is still boiling ... but only to the top - inside the oven is forbidden.

שולחן ערוך אורח חיים סימן רנג

כירה שהיא גרופה וקטומה ונטל הקדירה מעליה אפי' בשבת, מותר להחזירה כל זמן שהיא רותחת... ודוקא על גבה, אבל לתוכה אסור.

Shulchan Aruch 253; 5

It is permitted to put something that is fully cooked (from before Shabbat) on top of another pot of food on Shabbat, for example a pandish (kugel) or similar things, since this is not the normal way of cooking.

שולחן ערוך אורח חיים סימן רנג סעיף ה

מותר לתת על פי קדירת חמין בשבת, תבשיל שנתבשל מע"ש כל צרכו, כגון פאנדי"ש וכיוצא בהן, לחממן, לפי שאין דרך בישול בכך.

Orchot Shabbat chap. 2

(66) There are some who have permitted placing food on top of an empty pot which is placed over a blech or an electric hotplate (heard from R' Shlomo Zalman Auerbach zt"l, and also in Shmirat Shabbat K'Hilchato part 3, chap. 1 footnote 112).

אורחות שבת פרק ב

(סו) יש שהתירו במקרה שהקדרה הריקנית מונחת על אש גרופה וקטומה או על גבי פלטה חשמלית (כן שמענו מהגרש"ז אויערבאך זצ"ל וכן הוא בספר שש"כ ח"ג פרק א' הערה קי"ב).

Orchot Shabbat chap. 2

If an electric hotplate is set to turn on later through a timeclock, one may not place something cooked on it, during Shabbat, even when it is not yet switched on.

אורחות שבת פרק ב

(סח) פלטה חשמלית העתידה להדלק בשבת על ידי שעון, אין להניח עליה תבשיל בשבת אף בשעה שעדיין לא נדלקה.